

ECONOMIA

CAMP

Els majors productors de kiwi de Catalunya es concentren a la conca de la Tordera

Actualment comercialitzen la fruita tots junts i tenen un volum de producció de 300 tones

■ **Tordera.**— Les explotacions de kiwi més importants que actualment hi ha a Catalunya es concentren a la conca de la Tordera. Al costat del riu s'apleguen cinc productors que

conreen un total de 37 hectàrees d'aquest fruit. El volum de producció és de 300 tones l'any, que comercialitzen conjuntament a través d'una societat anònima i amb la marca Kiwisol. Les plantacions de la Tordera són

les úniques que s'han mantingut de les moltes que es van instal·lar al Maresme a la dècada dels 80. Aleshores es veia aquest conreu com una inversió de futur i de gran rendibilitat; la realitat, però, ha estat una altra.

Les plantes de kiwi necessiten molta aigua i humitat. Al costat de la Tordera es concentren les explotacions més importants de tot Catalunya que produeixen aquest fruit. Són cinc productors que continuen el conreu que van iniciar ara fa deu anys. Les explotacions ocupen 37 hectàrees i s'han anat ampliant i adaptant a les noves tècniques de reg. A les explotacions petites de 4 hectàrees hi ha cabuda per a 400 plantes. Aquestes són les úniques explotacions que es mantenen a la comarca de les moltes que a la dècada dels 80 es van començar a instal·lar per cultivar el kiwi.

El president de la federació de Productors Kiwicultors Associats i propietari d'una de les explotacions de la Tordera, Joan Rius, creu que les condicions climàtiques de la zona han estat el factor clau per tirar endavant les explotacions. Així, l'abundància d'aigua, el vent suau i la humitat han facilitat que la planta s'adapti a aquests terrenys. Tot i això, aquest és un cultiu molt delicat.

Una planta delicada

En aquesta època de l'any les branques de les plantes comencen a florir i hi ha el perill que les glaçades de la primavera matin els brots nous o que el vent els trenqui i es perdi la collita. Per això s'han de fer grans inversions per instal·lar les estructures, per on s'enfila la planta, i protegir les explotacions del vent amb fileres d'arbres. S'han d'equipar les plantacions amb sofisticats sistemes de reg i cal que les plantes, quan són joves, s'abriguin amb sacs o palla perquè no es congelin les arrels.

El fruit creix durant els mesos d'estiu, que és quan necessita més aigua. Si no es reguen les plantes contínuament, el kiwi queda petit i no té la mida adequada per ser comercialitzat. La collita del kiwi és a finals d'octubre. Una explotació industrial necessita a més una planificació prèvia, ja que

Un pagès podava ahir les branques de les plantes dels kiwis, en una de les plantacions de Tordera. Foto: E. FERRAN.

per cada quatre plantes femelles es necessita una de mascle per poder produir els fruits. Els productors instal·len, quan la planta està en flor, ruscos d'abelles, per facilitar la pol·linització.

Instal·lar una explotació de kiwis no és fàcil, però tal com assenyala Rius l'avantatge és que les plantes tenen una vida llarga. Els cultius que van començar fa 50 anys encara produeixen de les plantes inicials i es deconexen, segons Rius, la resistència que tenen. Això ha comportat que actualment sigui difícil de trobar als viviers esqueixos de plantes de kiwi de qualitat.

Un altre dels avantatges d'aquest tipus de cultiu és que, per la seva recent explotació, encara

no hi ha cap insecte que l'hagi atacat. Això permet als productors estalviar-se els insecticides i obtenir així un «producte ecològic», només amb adobs orgànics.

Vendre abans que ningú

Els productors de la Tordera van crear fa uns anys una societat anònima comercial per poder vendre la producció sota una única marca, Kiwisol. El volum de producció arriba a les 300 tones, que es transporta en camions fins a una cooperativa de Mollerussa, des d'on es distribueix. En el marge d'una setmana han d'intentar vendre el fruit que es conrea aquí, abans que arribin els kiwis que provenen principalment de França, Itàlia i Nova Zelanda. Segons

explica Joan Rius, això és possible, ja que els kiwis de Nova Zelanda arriben al mes de maig, mentre que al novembre es pot vendre el d'aquí sense que hi hagi competència directa. El que es produeix a la zona de Perpinyà i sobretot a Itàlia arriba unes setmanes més tard.

«Tenim unes setmanes per treure el producte d'aquí a un preu raonable, perquè quan arriba la producció el preu es devalua», explica Rius. Un dels motius per plantar kiwis ara fa deu anys era l'alt preu que s'arribava a pagar per unitat. Actualment els productors venen el kiwi a vuitanta o noranta pessetes el quilo i fa uns anys aquest preu era per unitat.

Un negoci de futur?

■ **E.F.** El Maresme, per les característiques geogràfiques que té, des d'un principi semblava el lloc ideal per a la plantació de kiwis, un producte originari de les antípodes de Catalunya. Els terrenys arrecerats del vent i la humitat permeten l'adaptació d'aquestes plantes.

A la dècada dels 80, quan es començava a introduir el kiwi provinent de Nova Zelanda als mercats a uns preus elevadíssims, va ser quan molts pagesos van veure en aquest cultiu un negoci de futur. Les inversions inicials eren milionàries en espera que les compensacions arribessin a llarg termini. Només per a uns quants el negoci arriba ara, i just per no tenir-hi pèrdues.

L'empenta i l'eufòria amb què

van començar els pagesos, principalment de la comarca, va portar a la creació de l'Associació Catalana de Kiwicultors, que presidia aleshores el productor mataroní Jaume Boter.

La manca d'aigua i la falta d'humitat als conreus del Maresme central va ser el motiu principal que va obligar a plegar molts d'aquells productors, segons explica Boter. En l'actualitat existeix una explotació important entre Matarró i Sant Andreu de Llavaneres, i també hi ha molts floricultors que aprofiten les seves instal·lacions per dedicar-ne una part al conreu del kiwi. Mentre una gran majoria de productors van decidir plegar en veure que el negoci no era tan rendible, els que s'han assentat aguanten mentre no tinguin pèrdues.

L'Institut de Recerca Tecnològica i Agroalimentària, IRTA de Cabriels, va assessorar els productors que s'iniciaven en el cultiu del kiwi. El responsable del projecte, Joaquim Adillon, explica que «la gent estava molt interessada en la tècnica de cultiu del kiwi, però es va començar tard». La inversió es va fer en un moment òptim per vendre aquest producte, però després les circumstàncies han canviat.

El preu ha disminuït i l'exportació de països productors cada vegada és més forta. Segons Adillon, la situació actual de les explotacions importants és d'estancament després de viure un període de gran expansió. «Una cosa és plantar kiwi al jardí de casa, que sempre pot ser rendible, i l'altra és que les grans explota-

cions industrials rendeixen tal com es preveia inicialment», apunta Adillon.

Els productors del Maresme mantenen que la qualitat dels kiwis depèn del temps que es deixin madurar a la planta perquè siguin més dolços. El fet que el fruit es produeixi aquí, permet tenir-lo més temps a la planta, mentre que el transport del producte exterior obliga a collir-lo abans d'hora.

A més de productors del Maresme, l'Associació Catalana de Kiwicultors també agrupava un productor de les comarques gironines i un altre de Tarragona. Les explotacions de kiwis que hi havia a l'Empordà s'han arrencat, perquè les plantes estaven exposades a massa vent. A l'Estat Espanyol, Galícia és un dels llocs pioners en la producció kiwis.